

PRUT

Asociația Română de Artă Contemporană în colaborare cu **Muzeul Național de Artă al Moldovei** vă invită vineri, **20 octombrie, ora 16:00**, la vernisajul proiectului fotografic PRUT al artistului Matei Bejenaru. Expoziția se va desfășura până la 3 decembrie 2023.

Intrarea este liberă.

Personalitate reprezentativă a generației anilor 1990 din România, fondator al Bienalei Periferic și al Centrului de Fotografie Contemporană din Iași, Matei Bejenaru trăiește și lucrează la Iași. Proiectele sale recente cercetează materialitatea mediului fotografic și politicile reprezentării în format documentar. Folosind fotografia analogă sau filmul pe peliculă, Bejenaru se concentrează asupra naturii sculptural-conceptuale a acestor medii și asupra dimensiunii lor indexice, propunând noi perspective de interpretare a realităților contemporane. Lucrările sale creează, documentează sau comentează situații de viață, putând fi asimilate unei practici artistice conceptuale prin modul în care utilizează filmului documentar cu caracter experimental sau fotoreportajul. Acestea analizează pe o durată lungă de timp efectele anumitor procese de producție economică sau tehnologică, fac legătura cu fragmente de istorie colectivă și ne vorbesc despre transformările suferite de mentalitățile sociale din țările postcomuniste în ultimele două decenii.

Expoziția de față este construită în jurul unor *secvențe fotografice-martor* realizate de artist în format analog între anii 2011 și 2023 ca parte a unei arhive de imagini documentare, aflată în permanentă creștere, ce urmărește să înregistreze schimbările profunde prezente în viața de zi cu zi din zonele rurale aflate în proximitatea râului Prut din România. Procesul de cartografiere a teritoriului din bazinul râului Prut, demarat de Matei Bejenaru în 2011, a fost generat de interesul său de a aduce în prim-plan dinamica specifică și problemele unei lumi cvasi-invizibile, aflată la frontiera de est a României și a Uniunii Europene. PRUT reușește să aducă în atenție un subiect minimizat în agenda publică locală, care, în viziunea lui Bejenaru, oferă o incursiune autentică în complexitatea realităților trăite de o parte importantă a populației din mediul rural în România. Tonul aparține al acestei serii — prin particularitatea

procesului artistic de lucru și a esteticii adoptate, cea a *fotografiei-tablou*, — este rezultatul unei fine negocieri a raporturilor dintre imagine, temporalitate, dimensiunea intrinsec antropologică a viziunii fotografice și calitatea picturală a informațiilor colectate de cameră. Astfel, proiectul PRUT contestă un tip de citire rudimentară a teritoriului rural din perspectiva unor teme precum sărăcia, migrația, munca, locuirea și a nevoilor de adaptare la cerințele pieței libere, precum și senzaționalul de tip jurnalistic.

Insistența cu care artistul stăruie asupra citirii anumitor secvențe de cotidian, seriozitatea cu care abordează realitățile micilor sate și comune care mărginesc cursul râului în partea sa românească, implicarea profundă în cunoașterea transformărilor sociale prezente în viața de zi cu zi a oamenilor, precum și decența cu care interacționează cu aceștia ne indică dublul regim al proiectului pe care Matei Bejenaru îl întreprinde. Pe de o parte, PRUT reprezintă un excurs personal, interiorizat, într-o lume zdruncinată de modernizarea în sincope a ultimilor ani, de punerea între paranteze, în condițiile angoasante ale societății românești postsocialiste, a unei clase sociale, statornică în ceea ce privește atașamentul său față de loc, însă subreprezentată, lăsată să-și găsească propriile forme de adaptare și instrumente de supraviețuire. Pe de altă parte, proiectul PRUT funcționează asemenea unei cercetări de teren, unde granița dintre artistic și antropologic este extrem de fină.

PRUT extinde rolul fotografiei drept mediu artistic prin intermediul căruia artistul interacționează cu o realitate devenind, implicit, o formă de notație personală dedicate unor subiecte pe care le întâlnește în peregrinările sale. Astfel, energia sa este canalizată spre obținerea unei fotografii care reține cât mai mult din complexitatea subiectului, dar care este atentă la felul în care îl privim. De aceea, actul fotografierii este capital pentru Matei Bejenaru, la fel ca și etica reprezentării. Fotografia funcționează precum un interstițiu, o punte de legătură între artist și lume, o legătură deopotrivă emoțională și temporală, care ne informează asupra statutului lumii rurale contemporane, o lume care și-a pierdut identitatea sa tradițională devenind marginală, periferică.

Politicile fotografiei la Matei Bejenaru reflectă un angajament artistic ce refuză idealizarea universului rural, dar care, în schimb, o localizează în interiorul unei narațiuni colective și a unei culturi. Lumea PRUTULUI nu este cea a unei „umanități abstracte”¹, ci este lumea unor comunități al căror mod de a gândi, de a (re)acționa, de a trăi reflectă un mix de motivații ce revelează relația incertă dintre vechea ordine istorică și cea nouă. Cu alte

¹ Allan Sekula, „On the Invention of Photographic Meaning”, în Vicki Goldberg, ed., *Photography in Print*, New Mexico, University of New Mexico Press, 1988, p. 473.

DEPARTAMENTUL PENTRU
RELAȚIA CU REPUBLICA MOLDOVA

ARAC

cuvinte, ruralul de care Bejenaru este interesat este unul al paradoxurilor, unde proiectul nefinalizat al modernității revarsă asupra prezentului propriile spaime, neîmpliniri, așteptări.

Expoziția este concepută de Matei Bejenaru împreună cu criticul de artă Alina Șerban și este curatoriată de Anastasia Pali.

Proiectul PRUT este finanțat de Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova.

#DRRMRomania / www.drrm.gov.ro

Organizator: Asociația Română de Artă Contemporană

Partener local: Muzeul Național de Artă al Moldovei

Partener media: Revista Arta

Coordonator de proiect: Anca Poterașu

anca@ancapoterasu.com

<https://www.arac.ro/>